

Dosarul nr. 2r-688/21

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni (jud.: L. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Bunciuc Serghei, reprezentat de avocatul Chetrușcă Viorel,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Banca de Finanțe și Comerț” împotriva lui Bujor Aurelia, Bunciuc Ala și Bunciuc Stanislav cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul declarat de Bunciuc Serghei, Bunciuc Alina și avocatul Chetrușca Viorel împotriva hotărârii din 23 martie 2021 a Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel,

c o n s t a t ă:

La 12 februarie 2021, SA „Banca de Finanțe și Comerț” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bujor Aurelia, Bunciuc Ala și Bunciuc Stanislav cu privire la încasarea datoriei în sumă de 113049,29 de lei.

Prin hotărârea din 23 martie 2021 a Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni, s-a admis acțiunea depusă SA „Banca de Finanțe și Comerț”. S-a încasat, în mod solidar, din contul lui Bujor Aurelia, Bunciuc Ala și Bunciuc Stanislav în beneficiul SA „Banca de Finanțe și Comerț” suma de 113049,29 de lei, cu titlu de datorie, compusă din datoria de crediț - 95041,43 de lei, datiria la dobândă - 8744,77 de lei, datoria la penalitate -5092,58 de lei, comision - 4170,51 de lei. S-a încasat, în mod solidar, de la Bujor Aurelia, Bunciuc Ala și Bunciuc Stanislav în beneficiul SA „Banca de Finanțe și Comerț” suma de 3391,48 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 09 septembrie 2021, Bunciuc Serghei, Bunciuc Alina, reprezentați de avocatul Chetrușca Viorel au depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, casarea hotărârii din 23 martie 2021 a Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni și remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de Bunciuc Serghei, Bunciuc Alina, reprezentați de avocatul Chetrușca Viorel împotriva hotărârii din 23 martie 2021 a Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 08 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Bunciuc Serghei, reprezentat de avocatul Chetrușca Viorel a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei spre rejudecare la faza primirii cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs, Bunciuc Serghei, reprezentat de avocatul Chetrușca Viorel a menționat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, considerând-o ilegală, deoarece instanța de apel a neglijat esența apelului, în care a fost indicat că subsemnații cererii de apel nu au obținut deschiderea dosarului succesoral și nu au obținut certificatul de calitate de moștenitor, însă pentru a nu omite și mai mult termenul de declarare a apelului, în partea ce îl vizează pe Bunciuc Serghei, a declarat prezentul apel, iar certificatul de calitate de moștenitor va fi prezentat ulterior.

A menționat că, Bunciuc Serghei nicidecum nu poate obține o programare la notar pentru a deschide dosarul succesoral, îngrădindu-le astfel accesul la justiție, fiindu-le încălcat dreptul la un proces echitabil și de protejare a dreptului de proprietate.

La 30 noiembrie 2021, Bunciuc Serghei, Bunciuc Alina, reprezentați de avocatul Viorel Chetrușcă, au depus cerere de recurs suplimentară în care au invocat că prin răspunsul din 28 octombrie 2021 nr. 05/2017, au fost informați că din motive tehnice, baza de date a Registrului dosarelor succesorale nu poate fi accesată pe o perioadă îndelungată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa poștală a lui Bunciuc Serghei, Bunciuc Alina și avocatului Chetrușca Viorel la 29 septembrie 2021 (f.d. 62), însă date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 08 octombrie 2021 este în termen.

La 27 octombrie 2021 în adresa SA „Banca de Finanțe și Comerț”, Bujor Aurelia și Bunciuc Ala a fost expediată copia recursului declarat de Bunciuc Serghei, reprezentat de avocatul Chetrușca Viorel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 82), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Bunciuc Serghei, reprezentat de avocatul Chetrușcă Viorel, în numele și interesele lui Bunciuc Ala întemeiat și pasibil de a fi admis, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În temeiul art. 75 Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Conform art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Articolul 252 Cod civil, statuează că, procură este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicirilor conferite de reprezentat unui sau mai multor reprezentanți.

Prin prisma normelor de drept precitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel incorect a constatat că cererea de apel depusă de Bunciuc Serghei, Bunciuc Alina și avocatul Chetrușcă Viorel, în numele și interesele lui Bunciuc Ala, a fost depusă de către o persoană care nu avea dreptul să declare apel, rezultând din următoarele aspecte.

În acest context, Colegiul reține că potrivit materialelor cauzei, reclamanta SA „Banca de Finanțe și Comerț” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bujor Aurelia, Bunciuc Ala și Bunciuc Stanislav cu privire la încasarea datoriei în sumă de 113049,29 de lei.

Prin hotărârea din 23 martie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, s-a admis acțiunea depusă SA „Banca de Finanțe și Comerț”. S-a încasat, în mod solidar, din contul lui Bujor Aurelia, Bunciuc Ala și Bunciuc Stanislav în beneficiul SA „Banca de Finanțe și Comerț” suma de 113049,29 de lei, cu titlu de datorie. S-a încasat, în mod solidar, de la Bujor Aurelia, Bunciuc Ala și Bunciuc Stanislav în beneficiul SA „Banca de Finanțe și Comerț” suma de 3391,48 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Colegiul relevă că la materialele dosarului este anexată procura nr. 2-3317 din 18 august 2021 eliberată pe numele lui Bunciuc Serghei și Bunciuc Alina, prin care Bunciuc Ala acordă împuterniciri acestora, inclusiv dreptul de a împuternici un avocat în vederea reprezentării intereselor părâtei și de a semna mandatul avocatului în numele acesteia cu împuternicirile specificate la art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă, împreună cu dreptul de a contesta hotărârea judecătorească (f.d. 46-47).

Așadar, în condițiile existenței procurii nr. 2-3317 din 18 august 2021, care a stat la baza eliberării mandatului avocațial, Colegiul constată cu certitudine existența împuternicirilor avocatului Chetrușcă Viorel de a reprezenta interesele lui Bunciuc Ala în instanțele de judecată, conform împuternicirilor indicate în mandatul de avocat nr. 1558672 din 06 septembrie 2021.

La caz, instanța de apel, în situația în care avea dubii cu privire la gradul de rudenie a lui Bunciuc Serghei și Bunciuc Alina ca participanți la proces, urma să le solicite actele confirmative și doar în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței, să restituie apelul. Astfel, instanța de apel aplicând o sancțiune procesuală mai aspră, a admis o ingerință în garanțiile procedurale prevăzute de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Or, dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție este garantat, iar statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (cauza Airey vs. Irlanda).

Astfel, având în vedere cele menționate și rezultând din analiza circumstanțelor stabilite mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea contestată și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel în același complet la etapa de primire a cererii de apel, reținând că, erorile analizate în speță sunt esențiale și nu pot fi corectate în această fază.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Chetrușcă Viorel, în interesele lui Bunciuc Serghei.

Se casează încheierea din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Banca de Finanțe și Comerț” împotriva lui Bujor Aurelia, Bunciuc Ala și Bunciuc Stanislav cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți, în același complet de judecată la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic